

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST.

Št. VII.

Vsebina: 45. Sveti Oče Pij X. — 46. Red in oprava škofijske sinode. — 47. Poročilo o delovanju bratovščine SS. Cordis v letu 1902. — 48. Poziv povabljenim na škofijsko sinodo. — 49. Poizvedbe gledé izknjižnih pobotnic. — 50. Legalizacija matičnih izpiskov italijanskih državljanov. — 51. Nabiranje milih darov za pogorelce v Predgradu in Podtabru. — 52. Razpis Ivan Nep. Schlackerjeve ustanove za učiteljske vdove. — 53. Slovstvo. — 54. Konkurzni razpis. — 55. Škofijska kronika.

1903.

45.

Sveti Oče Pij X.

V globoko žalost je bil zagrnen cel katoliški svet vsled smrti velikega papeža Leona XIII. — Toda božja previdnost ni pustila svojih otrok dolgo brez tolažbe. Že je razznanjeno po širnem svetu, da je zbor kardinalov sv. rimske cerkve v konklavu dne 4. avgusta izvolil zakonitega naslednika sv. Petra, vidnega nadpastirja cerkve Jezusove, očeta vesoljnega krščanstva, nezmotljivega učitelja vernikov v osebi uzoritega gospoda kardinala in beneškega patrijarha Josipa Sarto, ki si je privzel ime

Pij X.

in je bil dne 9. t. m. tudi že z veliko slovesnostjo kronan v baziliki sv. Petra.

Novi papež se je porodil dne 2. junija 1835 v Riese v treviški škofiji na Beneškem. Bil je dne 18. septembra 1858 posvečen v mašnika in je deloval najprej kot kapelan, kot župnik in kot kanonik v svoji rojstni vladikovini. Dne 10. novembra 1884 je bil imenovan za škofa v Mantovi. Dne 12. junija 1893 pa je bil povzdignjen v kardinalsko čast, in 15. dan istega meseca imenovan za patrijarha v Benetkah.

Hvala večnemu Bogu, ki je v svojem neskončnem usmiljenju tako hitro uslišal prošnje vernikov ter poklonil svetu novega sv. Očeta, polnega duha božjega. Za ta velik dar so se verniki naše škofije že zahvalili očetu nebeškemu pri slovesnem zahvalnem opraviilu minulo nedeljo. Prevzv. gospod knezoškoč pa so kot zvest tolmač srčnih čutil svojih podanikov takoj, ko so izvedeli za izvolitev, poslali svetemu očetu Piju X. nastopno brzojavko:

Dioecesis Labacensis magno gaudio accepit nuntium de felici electione novi Pontificis, cui statim suam obedientiam et reverentiam ut vicario Christi et centro unitatis profitetur.

Red in opravila škofijske sinode.

Poziv na škofijsko sinodo je razglašen. Naj Vam sedaj še bolj točno opišem red in opravila, kakor je posebno „pontificale romanum“ in „caeremoniale episcoporum“ določujeta.

I. Razne seje.

Na sinodi so razne seje. Najbolj slovesne so „*sessiones publicae*“, in sicer tri, na katerih se potrjene določbe prečitajo in pojasné. Manj slovesne so „*congregationes generales*“, katerih je pet, da se pripravi red za slovesne seje in pa tudi razne določbe čitajo, ter pojasnjujejo. Obojne seje se vrše v cerkvi, pri obojnih se opravijo zapovedane molitve, združena so ž njimi tudi duhovna premišljevanja za obnovitev duha, kakor je pri duhovnih vajah navada.

Najmanj slovesne so „*congregationes particulares*“. Te se obdržavajo zunaj cerkve v za to določenih prostorih. Zborovalci se razdelé v več odsekov, navadno v štiri; vsak odsek ima predsednika, poročevalca in svetovalce; vsakemu določi škof del sinodalnega gradiva v obravnavo, da ima vsak duhovnik priliko povedati svoje mnenje. Pri teh sejah more tudi vsak duhovnik svoje posebne želje ali pritožbe vložiti, zapisnikar jih zabeleži in onda izroči sinodalnemu zastopniku duhovnikov, da jih pri slovesni seji prečita, utemelji in brani.

II. Razna opravila.

Za seje treba točnega reda; da se ta namen doseže, izberejo se sposobni duhovniki, kateri naj razna opravila v prosep sinode vrše.

Še pred začetkom se imenuje *praefectus hospitiorum*, kateremu se pridélé pomočniki, da duhovnim zborovalcem preskrbé primerna stanovanja.

Potreben je *promotor synodi*. Naloga mu je poskrbeti, da se na sinodi vse vrši po določenem redu gladko brez ovir. Zato mora paziti, da je o pravem času pripravljena tvarina za slovesne seje in da se vse seje vrše točno po zapovedanih obredih.

Izbere se *secretarius synodi*, kateremu je naloga, da naznani čas slovesnih sej, da objavi določbe za sinodo samo potrebne in da prečita tvarino, pripravljeno za razne seje. Kot pomočnik se mu doda *lector*.

Notarius synodi, kateri mora sestaviti spise potrebne za sinodo in zapisnik vseh sej; pozove si nekatere duhovnike, da so mu priče in da mu pomagajo. Zapisnike prečita in po sklepu sinode jih izroči škofu, da jih podpiše.

Imenuje se tudi *procurator cleri*. Da se prepreči vznemirjenost pri sejah, katera bi gotovo nastala, ko bi smel vsakdo poljubno govoriti, imenuje škof *procuratorem cleri*, kateri v imenu duhovnikov pri slovesnih sejah pove, kaj duhovnikom ni všeč, kaj se jim dozdeva preostro in kaj še sploh želé. Vse pa, kar v imenu duhovnikov pove in zahteva, naj zapisano izroči tajniku sinode.

Določijo se *iudices querelarum et excusationum*; le ti presoajo, da li so opravičeni razlogi duhovnikov, ki bi morali k sinodi priti, toda niso prišli, in pa onih, ki želé pred sklepom sinode oditi. Tudi razsodijo pritožbe de *praecedentia*, ako bi nastale. Predsednik mora poskrbeti, da se pritožbe in rešitve popišejo v posebnem zapisniku, ki naj se po sklepu sinode izroči škofu.

Magistri caeremoniarum, ki morajo poskrbeti, da se pri sinodi vse vrši po zapovedanih obredih in po določenem redu.

Ostiarii čuvajo pri vratih sinodalne cerkve, lajikom mirno vstop zabranijo in vrata zaklenejo, ko se sinoda prične.

Naprosi se poseben *rector spiritualium exercitiorum*, kateri s svojimi govori in premišljevanji zborovalce pripravi za dobro spoved in sploh za prenovitev življenja. Imenujejo se tudi potrebni spovedniki.

Na sinodi se izvolijo duhovniki tudi za posle, ki se opravljajo trajno po sinodi.

Škof imenuje *testes synodales*, ki naj bi pazili, da li se določbe sinodalne točno vrše; zato naj bi prehodili škofijo in škofu prijavili, kar bi pogršnega opazili. Navadno se gg. dekani *testes* določijo in zaprisežejo.

Iudices in *partibus* niso več posebno potrebni, vendar se pa izberó tudi še sedaj; javijo se sv. stolici, da jih upotrebi, ako hoče kake tožbe izven rimske kurije rešiti.

Na sinodi se izvolijo *consilarii iudicii ecclesiastici dioecesani*, onda *examinatores ordinandorum* in *examinatores promovendorum ad beneficia curata*.

III. Tečaj naše sinode.

Prva sinoda ljubljanske škofije se bo začela v ponedeljek dné 31. avgusta zvečer; nadaljevala se bo v torek, sredo in četrtek 1., 2. in 3. septembra; sklenila se bo v petek, dné 4. septembra zjutraj. Red bo nastopni.

a) *De prima congregatione generali.*

1. Vsi duhovniki, redovni in svetovni¹⁾, se v ponedeljek, dné 31. avgusta do pete ure popoldne zberó v stolnici; posedejo po klopih v redu po dostojanstvu in kanonični starosti, kakor jim bo odkazal minister caeremoniarum. Tega reda naj se točno drže tekom sinode pri vseh shodih.

2. Točno o petih pride kler stolne cerkve po škofa, da ga spremi v stolnico. Idoč v stolnico molijo psalme 14, 45, 50; po vstopu v cerkev se moli ali poje Antifona „Salve Regina“ cum *ŕ. B. et Oratione*.

3. Škof in asistencija se oblečejo v paramente rudeče barve. Najsvetejše se izpostavi, zapoje se „Veni, Creator Spiritus“ in izmolijo se druge zapovedane molitve. Po blagoslovu ritu romano se Najsvetejše shrani, škof pa pozdravi zbrane s primernim govorom.

4. Po govoru se bode prečital dekret „de officialibus synodi“. Proglasili se bodo: promotor, secretarius cum lectore, notarius, procuratores cleri, magistri caeremoniarum, ostiarius, praefecti hospitiorum in iudices querelarum. Vsi ti bodo zavzeli svoje za nje določene prostore.

5. „Promotor synodi“ bo škofa prosil, naj objavi sinodalne obravnave. Na povelje škofovo bo secretarius ali lector prečital vsebino gradiva, o katerem se bo razpravljalo.

6. „Promotor synodi“ bo potem prosil, naj se za obravnave določijo v to zapovedani odseki. Škof bo razložil način, po katerem naj odseki postopajo, imenoval bode za posamezne odseke predsednika, svetovalce, izvestitelje in zapisnikarje; vsakemu se bo izročilo gradivo zanj določeno.

7. Po pozivu „promotoris“ se bodo imenovali examinatores ordinandorum, katerih imena bode tajnik prečital. Predložili se bodo tudi oni gospodje, ki bi bili sposobni kot examinatores promovendorum ad beneficia; zborovalcem se bodo dali listki, da jih izberó. Promotor, tajnik in biležnik bodo listke pregledali in se bodo v prihodnji seji imena izbranih razglasila.

8. Zborovalci pošljejo udanostne izjave sv. Očetu, Njegovem Veličanstvu in metropolitu.

9. Po pozivu promotorja se napové čas pro I. sessione solemni et publica in se seja sklene z zapovedanimi molitvami.

Bode li vodja duhovnih vaj — (P. Nicolaus Nilles, S. J.) — že sedaj želel imeti kratek uveden nagovor, ali ne, povedalo se bo o svojem času.

b) *De I. sessione publica.*

1. Vsi zborovalci se v torek, dné 1. septembra do sedme ure zjutraj snidejo v stolnici po včeraj določenem redu. Ko pride škof, molijo vsi skupaj „Tertiam“. Škof in asistencija se oblečejo za sv. mašo; zapoje se Veni, Creator Spiritus, cum *ŕ. B. et Oratione*, potem je Missa votiva de Spiritu Sancto. Po sveti maši vzame škof pluviale in klečeč moli antifono: Exaudi in vse ostale za prvo sejo zapovedane molitve.

2. Po opravljenih molitvah je prvo premišljevanje.

3. Na poziv promotorja naj bi se prečitali dekreti, ki so za sinodo odločeni, namreč: de aperienda synodo, de emittenda professione fidei, de secreto servando, de praeiudicio non afferendo, de modo vivendi, de non discedendo, bode tajnik ali njegov lektor dotične dekrete prečital.

4. Ko se prečita dekret de professione fidei emittenda, bodo vsi zborovalci vero prisegli po formularu Pija IV. in z dodatkom Pija IX. Eden bode veroizpoved čital, ostali bodo ž njim tiho molili. Ob koncu bode najpoprej škof sam slovesno prisegel položivši roko na sv. evangelje; za njim pa bodo zborovalci k njemu prihajali po štirje, polagali roke na sv. evangelj in zaprisegli govoreči: Ego idem N. N. spondeo, voveo, ac iuro. Sic me Deus adiuvet et haec sancta Dei evangelia.

5. Promotor prosi, naj se objavijo imena izbranih izpraševalcev za samostojno dušno pastirstvo. Izbrani se koj zaprisežejo.

6. Promotor pozove, naj se prečitajo „decreta synodalia“, katerih objava se je za to sejo določila. Ko se prečitajo, prosi promotor, naj se napove čas prihodnje seje in naj se le-ta sklene in o nji sestavi točen zapisnik.

7. Škof podeli slovesen sv. blagoslov in sejo sklene.

c) *De congregationibus particularibus.*

V prostem času se v prostorih pripravljenih v škofijski palači in v semenišču zbirajo včeraj določeni odseki. Predsednik mora poskrbeti, da se tvarina čita in obravnava; vsakemu je slobodno nasvetovati in utemeljiti dodatke in spremembe. O seji in predlogih se sestavi točen zapisnik, ki se pri prvi prihodnji skupni seji izroči škofu.

Predsednik sprejme pri seji tudi posebne nasvete, želje in pritožbe posameznih duhovnikov, ter vse pismo izroči zagovorniku duhovnikov (procuratori cleri), da pri javnih sejah dotične želje sproži in utemelji. Odseki se zbirajo, dokler ne obravnajo vse njim izročene tvarine.

¹⁾ Sacerdotes saeculares sint induti veste talari et choralis cum bireto; sacerdotes regulares in habitu sui ordinis cum superpelliceo. Ita sint induti in hac prima congregatione generali et in omnibus sessionibus publicis. In reliquis congregationibus generalibus induti sint veste talari et bireto, resp. suo habitu regulari, exceptis officialibus, qui rochetto induti compareant.

d) *De secunda congregatione generali.*

1. V torek 1. septembra popoldne ob štirih se zborovalci zopet snidejo v stolnici po določenem redu. Po prihodu škofa se molijo *Vesperae cum Completorio*.

2. Po molitvah bo drugo duhovno premišljevanje.

3. Ko se premišljevanje sklene, bode škof razjasnjeval razne točke sinodalne tvarine.

4. Na poziv promotorja bodo zagovorniki in zastopniki klera prijavi in utemeljili razne njihove želje in pritožbe.

5. Po tem poduči škof zborovalce *de officiis testium synodaliū et iudicium in partibus* ter imenuje dotične za tak posel sposobne može. Ako bode čas dopustil, bode tudi imenoval člane škofijskega sodišča za zakonske stvari in za razne pogreške duhovnikov.

6. Na prošnjo promotorja se prebere pregled tvarine za drugo slovesno sejo, dekret o sv. opravi za pokojne, in z zapovedano molitvijo se seja sklene.

e) *De altera sessione publica.*

1. V sredo 2. septembra ob sedmih zjutraj se zopet vsi zborovalci snidejo v stolnici po navadnem redu. Ko ob sedmih pride škof, molijo vsi skupaj „*Tertiam*“.

2. Po molitvi poje cerkven dostojanstvenik sveto mašo za ranjke škofove in duhovne ljubljanske škofije. Molitve ad tumbam opravi škof.

3. Sledé molitve določene za drugo slovesno sejo in tretje premišljevanje.

4. Po premišljevanju se čitajo dekreti, za to sejo določeni.

5. Zaprisežejo se *testes synodales, iudices in partibus et consilarii iudicii ecclesiastici*.

6. Napove se prihodnja slovesna seja, škof blagoslovi zborovalce in seja sklene.

f) *De tertia, quarta, quinta congregatione generali.*

1. Ob štirih popoldne bo tretja *congregatio generalis* po istem redu kakor včeraj. Duhovni vodja bo imel četrto premišljevanje.

Tega dne popoldne se prične spovedovanje, katero se bode jutri nadaljevalo.

2. V četrtek ob sedmih se zberejo zborovalci v stolnici po navadnem redu. Ko pride škof, se začne četrta *congregatio generalis*.

Odmoli se *Tertia*, onda opravi eden stolnih kanonikov sv. mašo, kateri škof prisostvuje v pluvijalu bele barve. Zborovalci molijo častitljivi del sv. rožnega venca.

Po sv. maši se začne zborovanje z navadno molitvijo in s petim premišljevanjem.

Onda se obravnava gradivo za sinodo določeno, opravi zahvalna molitev in seja sklene.

Prosti čas se vporabi za spoved.

3. Ob štirih popoldne bo peta in zadnja *congregatio generalis* s šestim premišljevanjem. Vse po že zgoraj očitnem redu. Obravnalo se bode vse gradivo, kar ga je še ostalo.

g) *De tertia et ultima sessione publica.*

1. V petek 4. septembra se zborovalci snidejo že ob šestih zjutraj k zadnji slovesni seji.

2. Ko pride škof, izmoli se „*Tertia*“. Potem je pontifikalna sv. maša *de Ss. Trinitate pro gratiarum actione*. Med sv. mašo je skupno sv. obhajilo gg. duhovnikov.

3. Po sveti maši se začne zborovanje z molitvami zapovedanimi za to zadnjo slovesno sejo. Objavijo in razglasé se razni dekreti. Za tem se po imenu pokličejo vsi, ki bi morali k sinodi priti; pozvani se oglasi z: *adsum*. Nenazóči se zabiležijo.

4. Sledi končni sinodalni govor škofov, v katerem govoru škof zborovalce vnema, da bi sklepe in določbe natančno, vestno, veselo in možato izpolnjevali.

5. Na prošnjo promotorja se čita „*decretum tum de synodo finienda, tum de proxime habenda*“. Škof določbe podpiše.

6. Izpostavi se Najsvetejše, zapoje se *Te Deum laudamus* in opravi posvečenje presv. Srcu Jezusovemu. Sledi blagoslov ritu romano. Najsvetejše se shrani.

7. Sedaj se odpró cerkvena vrata in razglasé odpuški. Prečita se *decretum de dimittenda synodo*, opravijo se zapovedane molitve in podeli se vsem navzočim slovesen blagoslov.

8. Končno reče arhidijakon stoječ zraven škofa: *Recedamus in pace! Vsi odgovoré: In nomine Christi!*

9. Škof odloži cerkveno obleko in gre v svoj stan, kamor ga zborovalci spremijo. Sinoda je dovršena.

h) *Sklep.*

To je red za sinodo. Ako bode mogoče, dobi pri prihodu vsak zborovalec v roke red in molitve, ki so za razne seje določene, da bomo mogli vse dostojno in primerno opraviti.

Boga prosimo, naj nam podeli milosti, da se moremo za sinodo dobro pripraviti in jo koristno opraviti!

V Ljubljani, 21. julija 1903.

✠ Anton Bonaventura,
knezoškof.

47.

Poročilo

o delovanju bratovščine SS. Cordis v letu 1902.

Prebravši poročila dekanjskih predsednikov o delovanju družbe SS. Cordis, pregledavši zapisnike obravnav pri konferencah in razne pismene elaborate, prišla mi je v spomin invokacija litanij presv. Srca: „Cor Jesu, in quo sunt omnes thesauri sapientiae et scientiae.“ Vzete so te besede iz pisma sv. Pavla do Kološanov.

Sv. apostel Pavel je poznal vso slepilno pa puhlo vedo krivovercev ter se bal, da bi se verniki v Kološah ne dali preslepiti „visokejši modrosti“, kakor so imenovali krivoverci svojo modrost, zaradi tega je pisal list Kološanom, v katerem onim krivim učnikom nasproti dokazuje, da je v Kristusu bogastvo modrosti, „v katerem so vse zaloge modrosti in znanja skrite“ II. 3, ter nasproti stavi krščansko modrost onemu lažnjivemu modrijanstvu, opominja varovati se ga in razodeva puhlo in škodljivost njegovih naukov (pogl. 2): „Nihče naj vas ne zapelje... ki se zastonj napihuje v svojih mesenih mislih.“ II. 18.

Ali se ne prilegajo te besede tudi sedanjim časom? Koliko slepilne modrosti — in kolike resnične dejanske temè, nevednosti, nespameti in slepote se nahaja danes pri nasprotnikih in sovražnikih Boga in svete cerkve. Bi se li drugače moglo razumeti tako pogubno njihovo delovanje?

Tej slepilni modrosti nasproti stoji prava modrost, prava vednost, skrita v presv. Srcu Jezusovem, in družba ss. Cordis pri tem presvetem Srcu išče te prave modrosti. To presveto Srce je duhovnike, ki imajo tako silno važno nalogo v teh zmedenih časih, k sebi poklicalo, da črpajo iz Njega pravo modrost; katera uči spoznavati prave pripomočke v dosego pravega Boga dopadljivega in narodu koristnega namena. Te pripomočke ima v sebi presv. Srce v polni meri, in za-se v zadostni meri si jih izprosi društvo s svojimi molitvami in pobožnimi vajami.

In res, koliko lepih opominov za pravo duhovniško življenje in delovanje, koliko lepih pripomočkov za dosego dušnega in telesnega blagra naroda nahajamo v zapisnikih vseh sej, vseh obravnav in razprav!

Pa ne samo praktična, tudi znanstvena vprašanja so se reševala v konferencah. Prav je tako! Duhovnik naj napreduje v učenosti in vedi. Duhovnik je zlasti sedanje dni dolžan učiti resnico, zato mu je potrebno znanje, da spozna resnico in jo vé utemeljevati. Kje naj išče ljudstvo resnice, ko se mu ponuja po raznih časnikih, po brošuricah in podobah toliko laži? Že izraelskemu ljudstvu je Bog pot pokazal k duhovnikom: interroga sacerdotes legem.

Nam duhovnikom je dalje dolžnost z vso silo duha, z vso gorečnostjo duše delati za povečanje nebeškega Kralja, čigar kraljestvo je kraljestvo resnice, kraljestvo milosti. Z vsem prepričanjem, z vso vnemo srca moramo torej duhovniki spolnovati svojo dolžnost in se razjedati v službi božji in rešitvi duš. Razmere današnjih časov to od nas strogo zahtevajo.

Ta gorečnost pa ima svoje korenine v ljubezni. Kjer je ljubezen, tam je gorečnost, gorečnost je plamen ljubezni. To ljubezen zajemamo le iz presvetega Srca Jezusovega.

Da pa taka gorečnost in ljubezen ne ugasne, ampak da je nadnaravna, modra, in stanovitna, v to pripomorejo konference sodalitäts ss. Cordis.

Pa še v drugem oziru je to društvo duhovnikom naše škofije premnogo koristilo. Presveto Srce je vse duhovnike jako lepo, občudovanja vredno združilo v eno celoto, da so enega duha, enega srca, kakor morebiti še nikdar ne poprej. — „Ut sint unum“ je bila glavna vsebina molitve Jezusovega Srca za nas duhovnike. Zaradi tega je sv. cerkev tako edinost v mišljenju in delovanju vsak čas in povsodi želela, gojila in živo ohraniti z vsemi pripomočki si prizadevala. Kaj bi bilo, ko bi ne imeli te družbe? ko bi duhovniki delali vsak sam za-se brez ozira na druge, brez ozira na zahteve sedanjih razmer? Kako lahko delo bi imeli sovražniki Boga, svete cerkve in naroda! Družba ss. Cordis je združila duhovnike v močno falango, katere najhujši napadi pekla prodreti doslej niso mogli in je ne bodo mogli — za to bo skrbelo presv. Srce v katerem iščemo moči in za katero se bojujemo.

I. Obravnavane tvarine.

Nastopno priobčimo tvarine, katere so se obravnavale pri raznih konferencah; nekatere so jako praktične, da bi lahko prišle na dnevni red po raznih krajih.

Pohvaliti moramo nekatere zapisnikarje, ki so jako jasno in pregledno sestavljali zapisnike, da se po njih prav lahko posname vsa obravnavana in se dobi jasen pregled.

Zlasti so hvale vredni zapisniki konference v Ribnici (g. Volc), v Vipavi (g. Koller) in v Kamniku (g. Kocijančič in g. Razboršek).

Poslali so poročila o delovanju družbe in o konferencah vsi dekanjski predsedniki, le samo iz dveh dekanij ni bilo poročil (Cerknica in Kočevje.)

Idrija (4 konference): Duhovnik na prižnici; šolske postave gledé verouka in verskih vaj na ljudskih

šolah; cerkveno stavbarstvo; nekaj socialnih momentov gledé dušnega pastirstva v dekaniji; pomen cerkvenih obredov.

Ljubljana (8 konferenc).

Loka (v Stari Loki šest, v selški dolini tri konference, skupaj devet): Kako pomagaj duhovnik reševati socialno vprašanje s svojim življenjem; o delavskem vprašanju; o ascetiki; dolžnost duhovnika skrbeti za svojo svetost; kako naj vodi duhovnik duše, sebi izročene; o alkoholizmu; kako bi privedli ljudi do lepšega obnašanja v cerkvi; o socialni bedi; o osebni dohodnini; kako naj duhovnik pomaga reševati socialno vprašanje; vpliv alkohola na človeški organizem; kako postopati z ženini, ki se oglase za zakon; duhovnik mora biti mož molitve; pravila za večkratno prejemanje sv. zakramentov; o ponočevanju; o delavskem vprašanju.

V selški dolini: O sveti maši; o zaroki; vzrok izseljevanje v Ameriko; naj bi „Kršč.-soc. zveza“ izdala knjižico, v koji bi se osvetile ameriške razmere nasproti Slovencem; o gorečnosti duhovnikov.

Leskovec (6 konferenc): O socialnem vprašanju; kako naj se moli v šoli; katoliški duhovnik in tisk; o štipendijah za manualne maše; o edinosti vodstva Marijine družbe; liberalni kapitalizem in katol. duhovnik.

Kamnik (9 konferenc): Raznovrstna vsakdanja vprašanja; o porabi cvetic za cerkev; o poselskem vprašanju; kako ravnati s spovedenci, ki hodijo pogosto k spovedi; kako naj ravna duhovnik glede šeste zapovedi v šoli; o socialnem vprašanju; o cerkvenih obredih; o izseljevanju Slovencev v Ameriko.

Kranj (3 konference): Potreba edinosti med duhovniki; o dolžnosti duhovnika obiskati bolnike; o socializmu; o predmetu času in potrebam primernih cerkvenih govorov; o cerkvenem mišljenju; o spokornih delih; o liturgičnih zadevah; o spovedniku; o socializmu; o dolžnostih duhovnika do ministrantov, cerkvenikov, organistov.

Moravče (9 konferenc): O socializmu; o potrebi konferenc; o težavah, ki jih napravlja spovednica gledé telesa in duše; slučaji iz pastirstva; s čim naj se tolaži duhovnik, kadar ne vidi vspeha svojemu delovanju; zakaj naj duhovnik rad obiskuje presveto Rešnje Telo; o obhajilu na smrtni postelji: otrok, ki še niso bili pri sv. obhajilu, nezvestnih, slaboumnih; exerce teipsum; kako naj se ravna s takimi, ki imajo znanje; Jezus in pelikan, primera; duhovnikova občutljivost, ako se opozori na kako napako; razgovori o šoli, o župnijskem posestvu pri mejah.

(Dalje prih.)

48.

Poziv povabljenim na škofijsko sinodo.

Da se more o pravem času vsem gospodom duhovnikom, ki so zunaj Ljubljane, pripraviti stanovanje, zato naj vsi, kateri bodo k sinodi prišli, koj, ko to vest dobé, svoj prihod preč. gospodu prof. in vodji Dr. Josipu Lesarju prijavijo.

Kdor od onih gospodov, kateri so dolžni udeležiti se sinode, ne bi mogel priti, naj svojo dobro utemeljeno prošnjo do konca tega meseca pošlje

Kn. šk. ordinarijat v Ljubljani, 10. avgusta 1903.

ordinarijatu, da jo bodo o času sinode „iudices quere-larum“ mogli uvažiti in se o njej izreči.

Dolžni priti so pa gospodje naštetí v naznanitvi sinode (Indictio synodi dioeceseanae) pod št. 1. (Škof. List 1903, pg. 73.) Ostali pod št. 2 in 3 so srčno povabljeni, da naj gotovo pridejo; ako kdo ne bi mogel priti, ni zavezan prošnje poslati.

✠ Anton Bonaventura,
knezoškof.

49.

Poizvedbe gledé izknjižnih pobotnic.

Z dopisom z dné 7. t. m., št. 15.820, prosi c. kr. deželna vlada, naj se ji nemudoma sporoči, ako je kdaj kako sodišče zavrnilo kako prošnjo za izbris kake cerkvene ali nadarbinske terjatve v zemljiški knjigi zaradi tega, ker dotična „izknjižna pobotnica“ (napravljena od oskrbníštva cerkvenega ali nadarbinskega imetja) ni bila potrjena tudi od c. kr. deželne vlade.

Da bo mogoče prošnji c. kr. deželne vlade pravočasno ustreči, se s tem naroča, naj dotični častiti župni urad, kateremu bi se bil pri uradnem poslovanju kak tak slučaj pripetil, to naznani kn. šk. ordinarijatu najkasneje do 24. avgusta 1903.

50.

Legalizacija maticnih izpiskov italijanskih državljanov.

C. kr. ministerstvo za notranje zadeve je izdalo dné 25. maja 1903, štv. 22.881, na c. kr. deželno vladno nastopni ukaz:

Nach den gemachten Wahrnehmungen weigern sich die italienischen Behörden, Reklamationen in betreff der Anerkennung der italienischen Staatsbürgerschaft, beziehungsweise Gemeindezuständigkeit oder des Nachweises der Abstammung von einem italienischen Staatsangehörigen Folge zu geben, wenn die k. k. Behörden es unterlassen haben, die bezüglichlichen Zivilstandesdokumente entsprechend zu legalisieren.

Zur Vermeidung der sich diesfalls ergebenden Schwierigkeiten und Verzögerungen wird die k. k. Landesregierung eingeladen, die Veranlassung zu treffen, dass die Zivilstandsdokumente aller in den speziellen Fällen in Betracht kommenden Personen mit der behördlichen Legalisierung und, falls dieselben nicht in einer den ita-

lienischen matrikelführenden Organen verständlichen Sprache verfasst sind, mit einer Übersetzung versehen werden. Diese Übersetzung könnte nach Analogie der Bestimmungen der zwischen Österreich-Ungarn und Italien in Geltung stehenden Konvention über den periodischen Austausch der Zivilstandesakten entweder in italienischer oder auch in lateinischer oder deutscher Sprache abgefasst sein.

Für den k. k. Minister des Innern:

Kohl m. p.

Gledé na ta ukaz se naroča čč. gg. maticarjem v smislu dopisa c. kr. deželne vlade z dné 29. junija 1903, št. 11.217, naj priložé v vsakem slučaju, kadar vpošiljajo izpiske iz matic, ki naj se rabijo pri italijanskih oblastvih, ako niso te listine spisane v latinskem ali nemškem jeziku, latinski ali nemški prevod.

51.

Nabiranje milih darov za pogorelce v Predgradu in Podtabru.

Veslavno c. kr. predsedstvo za Kranjsko je doposlalo z dopisom z dné 23. julija 1903, štv. 3127/pr., nastopni oklic:

Dné 18. t. m. se je vnel v vasi Predgrad občina Stari trg, politični okraj Černomelj, grozovit požar, ki se je, pospeševan od velike suše in močnega vetra, neizmerno hitro razširil, tako, da sta v teku približno ene ure stali dve tretjini vasi v plamenu.

Požar je upepelil 67 hiš in 150 gospodarskih poslopij, vrhutega pa z malimi izjemami tudi uničil vse premičnine pogorelcev, kakor obleko, hišno opravo, živila, vinske zaloge, dozdanjo žetev, veliko glav živine, vozove, poljedelske stroje in gospodarsko orodje, da, celo gotovi denar.

Skupna škoda znaša približno 340.000 kron in je samo z okoli 62.000 kronami zavarovana.

Nesrečne pogorelce, katerih gospodarski položaj je bil že sam na sebi jako neugoden in ki svoj bedni zaslužek iščejo z močno nazadujočim krošnjarstvom ali pa s težkim delom zunaj dežele, proti ta katastrofa gospodarsko popolnoma uničiti; nakazani so na dejansko zunanjo pomoč, ki se jim v njih popolnoma brezupnem položaju ne sme odrekati.

Dan po tej požarni nesreči je vas Podtabor pri Podbrezjah okraj Kranj, zadela podobna katastrofa, ki

ni sicer tako velikanska, vendar pa je desetim manjšim, ubogim posestnikom uničila vse njih imetje ter naredila okoli 60.000 kron škode, ki je samo v najmanjšem delu z zavarovanjem pokrita.

Prepričan, da brezupni klic na pomoč nesrečnih prebivalcev iz Predgrada in Podtabra ne bode preslišan, ampak, da bode neizčrpno dobrotelost prebivalstva izpodbudil k novim delom krščanske ljubezni, razpisujem s tem sklad milih darov po vsej kronovini ter se obračam do vsakogar s prošnjo, naj prispeva po svojih močeh, pa naj si bo še s tako malim darom.

Od zneska nabranih darov se bodo štiri petine naklonile pogorelcem v Predgradu, ena petina pa onim v Podtabru, v kolikor dotični darovi nimajo posebne odmembe za Predgrad ali za Podtabor.

Darove sprejemajo c. kr. deželno predsedstvo, tukajšnji mestni magistrat in okrajna glavarstva; razglasili se bodo v uradnih novinah „Laibacher Zeitung“ in oddali svojemu namenu.

V smislu prošnje imenovanega c. kr. deželnega predsedništva naj čč. gospodje oznanijo ta oklic z lece in opozoré vernike na bedo nesrečnežev. Darove, katere prejmejo, naj pa odpošljejo na odločeno mesto.

52.

R a z p i s

Ivan Nep. Schlackerjeve ustanove za učiteljske vdove.

Ustanova pokojnega vodje normalke, c. kr. šolskega svétnika in častnega kanonika Ivana Nep. Schlackerja, v podporo ene učiteljske vdove se bode zopet podelila za čas od 1. avgusta 1902. do 1. avgusta 1903.

Častni župni uradi naj obvesté o tem razpisu tiste vdove, ki sicer ne uživajo nikake ustanove, z opazko,

naj opremijo prosivke svoje prošnje z verjetnimi sve dočbami, da so v resnici ubožne, nesvarljivega življenja in da so njihovi možje najmanj deset let hvalevredno služili v kronovini kranjski kot ljudski učitelji.

Prošnje naj se vložé do 30. septembra t. l. pri tukajšnjem konzistoriju.

53.

S l o v s t v o.

Slava Jezusu, je naslov zbirke evharističnih pesmi, katere so zložili domači cerkveni skladatelji in jih je izdal č. P. Hugolin Sattner. Knjiga obsega 66 strani in podaja 55 pesmi po nastopni razdelitvi: 1. Sveto Ime, 2. Pred sv. obhajilom, 3. Po sv. obhajilu, 4. Pred sv. R. Telesom, 5. Srce Jezusovo, 6. Male dnevnice na čast presv. Srcu Jezusovemu. Tiskani so tudi glasovi za pevce. Partitura s 4 glasovi stane 8 K, vsak nadaljni glas samo 50 vi-

narjev; čisti dobiček je namenjen knezoškofijskim zavodom. Knjiga sama je velike vrednosti, ker prinaša originalne in lepe pesmi, še vredniša je po svojem namenu, blagem namenu, podpirati namreč lepo stvar. Zategadelj se knjiga nele priporoča, marveč se dá cerkvenim predstojnikom naravnost dovoljenje, da jo smejo naročiti iz cerkvenega denarja, partituro in kolikor potrebujejo glasov. Naročila sprejme edino le „Frančiškanski samostan v Ljubljani“.

54.

Konkurzni razpis.

Razpisujeta se župniji: Ihan v moravški dekaniji in Leše v radovljiški dekaniji.

Prošnje za župnijo Ihan naj se naslové na vele-slavno c. kr. deželno vlado v Ljubljani, za župnijo Leše

pa na prečastitega gospoda dr. Janeza Kulavica, stolnega prošta v Ljubljani.

Kot zadnji rok za vlaganje prošenj se s tem določi 5 dan septembra 1903.

55.

Škofijska kronika.

Č. g. Ivan Golob se je odpovedal župniji Ihan in ostane še na Primskovem.

Nameščeni so bili č. gg.: Frančišek Pengov kot kapelan v Kranju; novomašnik Rudolf Cepuder kot kapelan in beneficijant v Gorjah; novomašnik Josip Kraker kot kapelan v Črmošnjicah.

Podeljena je bila župnija Slap č. g. Valentinu Marčiču, župnemu upravitelju ondi.

Za župnijo Škocijan pri Turjaku je bil prezentiran č. g. Jakob Merc, župnik pri Sv. Trojici nad Cerknico.

Knezoškofijski ordinarijat v Ljubljani, dne 12. avgusta 1903.